

Miłośniku przyrody, Turysto, Odkrywco!

Poznaj i zwiedzaj
Krainę Muraw Kserotermicznych

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Folder informacyjny projektu pn. „Ochrona zagrożonych gatunków i siedlisk chronionych w ramach sieci Natura 2000 w Małopolsce” Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie. Część 1.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie w latach 2017–2021 realizuje projekt pn.: **„Ochrona zagrożonych gatunków i siedlisk chronionych w ramach sieci Natura 2000 w Małopolsce”**.

Jest on finansowany w ramach działania 2.4. oś priorytetowa II Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POLIŚ).

Całkowity koszt projektu wynosi 11 474 385 złotych, z tego 9 753 227, 25 zł ze środków Funduszy Europejskich

Projekt nakierowany jest na ochronę siedlisk kserotermicznych oraz 3 wybranych gatunków nietoperzy w województwie małopolskim.

Projekt łączy praktyczną ochronę przyrody z ochroną dziedzictwa kulturowego oraz wartości krajobrazowych i społecznych. Większość zaplanowanych zadań wynika z konieczności realizacji zapisów już obowiązujących lub będących w trakcie ustanawiania planów zadań ochronnych (PZO) dla obszarów Natura 2000.

Część kserotermiczna

Główne zadania w części kserotermicznej (realizowane w latach 2017–2020) projektu:

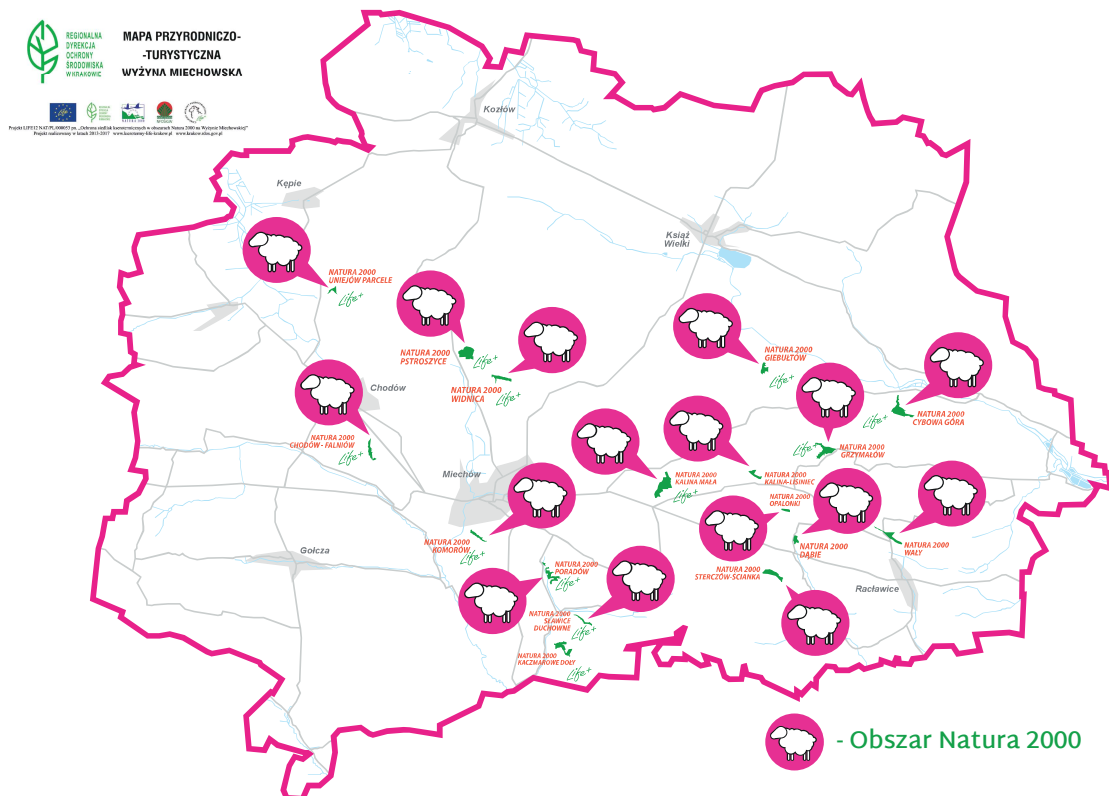
- wypas owiec i kóz (31 ha)
- wycinka i karczowanie drzew i krzewów, koszenie (26 ha)
- monitoring siedlisk przyrodniczych (6210, 5130) oraz wybranych 3 gatunków storczyków
- edukacja przyrodnicza

Kilka słów z historii ochrony muraw kserotermicznych na Wyżynie Miechowskiej...

Wyjątkowym i unikatowym walorem Wyżyny Miechowskiej są siedliska kserotermiczne, w tym 2 cenne siedliska przyrodnicze: 6210 –3 kwietne murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*) oraz 5130 zarośla jałowca pospolitego w murawach nawapiennych. Ze względu na swój półnaturalny charakter wymagają one nieustannej ingerencji człowieka, aby mogły zachować swoją wspaniałą bioróżnorodność. Projekt pn. „Ochrona zagrożonych gatunków i cennych siedlisk chronionych w ramach sieci Natura 2000 w Małopolsce” stanowi kontynuację działań wynikających z planów zadań ochronnych. W latach poprzednich siedliska kserotermiczne były objęte czynną ochroną w ramach następujących projektów:

- POIS.05.01.00-00-032/08 pn. „Utrzymanie bioróżnorodności siedlisk kserotermicznych w Małopolsce ”
- LIFE12/NAT/PL/000053 pn. "Ochrona siedlisk kserotermicznych w obszarach Natura 2000 na Wyżynie Miechowskiej" (2013–2018)

Aktualnie projekt realizowany jest w 17 obszarach Natura 2000 :

Kalina Mała PLH120054, Kalina Lisiniec PLH120007, Komorów PLH120055, Poradów PLH120072, Uniejów Parcele PLH120075, Cybowa Góra PLH120049, Kaczmarowe Doły PLH120062, Chodów-Falniów PLH120063, Giebułtów PLH120051, Dąbie PLH120064, Pstroszyce PLH120073, Opalunki PLH120071, Widnica PLH120076, Wały PLH120017, Grzymałów PLH120053, Sławice Duchowne PLH120074, Sterczów-Ścianka PLH120015) oraz w obszarze Dolina Prądnika PLH 120004 (Ojcowski Park Narodowy)

Zadania realizowane w projekcie

Głównym zadaniem, mającym na celu utrzymanie cennych siedlisk we właściwym stanie, jest wypas owiec i kóz, którym objęto ponad 31 ha na Wyżynie Miechowskiej i dodatkowo 3 ha w Dolinie Prądnika (Ojcowski Park Narodowy). Drugim bardzo ważnym zabiegiem jest wycinka i karczowanie nadmiaru drzew i krzewów, którą zrealizowano na powierzchni ponad 26 ha. Przeprowadzono także monitoring stanu przedmiotów ochrony, w tym siedlisk 6210 i 5130 oraz gatunków 1902 obuwika pospolitego (*Cypripedium calceolus*) i 2249 dziewięciszła popłocholistnego (*Carlina onopordifolia*). Wykonano również monitoring wpływu wypasu na 3 gatunki storczyków: dwulistnik muszy (*Ophrys insectifera*), obuwik pospolity (*Cypripedium calceolus*) i storczyk kukawka (*Orchis militaris*). Dodatkowo w ramach projektu wykonano analizę składu gatunkowego muraw pod kątem zawartości substancji odżywczych w roślinach w celu określenia preferencji pokarmowych wypasanych zwierząt. W projekcie nie zabrakło również miejsca na szeroką działalność edukacyjną i informacyjno-promocyjną: przeprowadzono do tej pory 40 spotkań dla różnych grup społecznych, 12 lekcji w terenie dla uczniów i uczestników kolonii letnich, szkolenie dla wypasających; a także zorganizowano konferencję. Ponadto czynnie uczestniczymy w lokalnych imprezach plenerowych, jak np. Święto Storczyka w Kalinie Małej, Ekopinkniki w Miechowie, Dni Miechowa.

Ciekawostki o murawach kserotermicznych i gatunkach z nimi związanych

CZY WIESZ, ŻE...

Osobniki obuwika pospolitego mogą przeżyć nawet 100 lat

Gatunki kserotermiczne przywędrowały na teren Wyżyny Miechowskiej dwoma szlakami: z Podola i Besarpii oraz z Niziny Węgierskiej

Na Wyżynie Miechowskiej spośród 21 obszarów Natura 2000 w 18 przedmiotem ochrony są murawy kserotermiczne

Występowanie muraw kserotermicznych determinuje wysoka zawartość węglanu wapnia w podłożu, nasłonecznienie oraz ekspozycja południowa i południowo-zachodnia

Len włochaty zakwita raz na dwa lata

Storczyki mogą przetrwać w postaci organów podziemnych nawet kilka lat, nie wytwarzając liści

Spośród kilkunastu gatunków storczyków stwierdzonych w murawach kserotermicznych, żaden z nich nie jest obligatoryjnie z nimi związany

Murawy kserotermiczne to ekstrazonalne zbiorowiska półnaturalne o charakterze antropogenicznym

Dziewanna austriacka

Obuwik pospolity

Storczyk biały

Dwulistnik muszy

Len włochaty

Storczyk kukawka

Bioróżnorodność muraw kserotermicznych

Modraszek arion

Zawilec wielokwiatowy

Aster gawędka

Dziwięcisz bezłodygowy

Modraszek srebrnoplamek

Modraszek lazurek

Mitek wiosenny

Gniewosz plamisty

Modraszek dorylas

Rusałka pawik

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie

ul. Mogilska 25, 31-542 Kraków
tel.: 12 61-98-120, 12 61-98-121
fax: 12 61-98-122

e-mail: sekretariat.krakow@rdos.gov.pl
www.krakow.rdos.gov.pl/chiroksero
facebook: @Chiroksero

Wszystkich pragnących zgłębić tajniki życia nietoperzy i poznać zakamarki muraw kserotermicznych, zapraszamy w niezwykłą podróż do Krainy Podkowca oraz Świata Muraw Kserotermicznych. Wyruszającym w drogę, proponujemy nasze przewodniki, które są przygotowane w wersji elektronicznej.

Zeskanuj kody QR

<http://krakow.rdos.gov.pl/do-pobrania>

<http://kserotermy-life-krakow.pl/wp-content/uploads/2017/10/Przewodnik-przyrodniczo-turystyczny-Wy%C5%BCyna-Miechowska.pdf>

Skopiuj linki do przeglądarki

Zadanie finansowane w ramach projektu POIS.02.04.00-00-0180/16
"Ochrona zagrożonych gatunków i siedlisk chronionych w ramach sieci
NATURA 2000 w Małopolsce".

Grafika/Projekt: Monika i Tomasz Huszczo. Zdjęcia: RDOŚ.
Koordynacja: Zuzanna Długosz (Baba z gór, www.babazgor.pl)